

NAPREJ

glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Narečnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inzerati: Knostopna petlet vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Notarijat in notarski kandidatje.

V nedeljo, dne 9. t. m. se je vršil občni zbor društva notarskih kandidatov. Društvo je povabilo stranko, ki se je udeležila zbora, po svojem zastopniku. Tekom razpravljanja smo slišali stvari, o katerih ne smemo in ne moremo molčati.

V prvi vrsti je pokazal občni zbor, da so notarski kandidatje proletarci v pravem pomenu besede, da je njih gmočni položaj še daleko slabši, kot oni državnih uslužbencev. Njih šefi, slovenski notariji so krvosesi v pravem pomenu besede. Poslušajmo številke! Notarski kandidatje imajo naslednje mesečne plače: Kandidat pri predsedniku notarske zbornice v Ljubljani K 180; kandidat s štirimi leti prakse 200 oziroma 400 K; kandidat s sedmimi leti 300, 350 oziroma 400 K; kandidat z enajstim leti 500 K in kandidat z dvanajstim leti K 600. Pri tem je upoštevati, da so starejši kandidati poročeni in imajo družino. En sam kandidat ima K 600 mesečno in še to pri nekem mlajšem notarju. Starejši notarji pa izrabljajo svoje kandidate kar najbolj. Poleg tega moramo upoštevati, da je moral doslej čakati vsak kandidat vsaj trinajst let, predno je dosegel samostojni notarjat. Na slov. ozemlju izvzemši Primorsko je vsega skupaj 27 notarskih kandidatov, med njimi 24 slovenskih; organiziranih je v društvu 22.

Znano dejstvo je, da je bil notarijat na Štajerskem in Koroškem zaseden večinoma od Nemcev, ki so bili eksponenti nemškega imperijalizma. Na Štajerskem je 21 notarskih mest, od teh je še sedaj zasedenih od Nemcev 11; na Koroškem je 6 notarskih mest, zasedena so vsa od Nemcev. Razum tega so zasedena 3 notarska mesta na Kranjskem od Nemcev. Na slov. ozemlju izvzemši Primorje je torej še danes dvajset nemških notarjev. Ne smemo pri tem pozabiti, da je notarijat zaporna državna služba, da mora notar sodelovati pri pogodbah itd., da mora popolnoma obvladati jezik državljanov. Znano pa je, da ti nemški notarji niso kos jezika in da kot prvi eksponenti nemškega imperijalizma ne smejo in ne morejo zavzemati tako važnih mest. Poleg tega pa moramo upoštevati, kako pride naš proletarijat na notarski kandidat do tega, da mora garati svojem nenasmešnemu šefu, dočim se nemški notarji maste od našega denarja.

Ničesar tudi ne bo škodilo, ako si pogledamo te nemške notarije malo bližje.

a) V Sošanju imamo notarja Hirša, ne zna slovensko in prosi za mesto v Nemško Avstrijo;

b) v Slov. Gradcu je notar dr. Winkler, ne zna slov. udeležil se je bil znane avdijske nemškutarije v Badenu;

c) notar Stöcklinger v Marenbergu, ne zna slov. in je raval proti naši državi v zadnjem času, tako da ga je morala vojaška oblast opozoriti na njegove dolžnosti;

d) notar Straßela v Ptujju je iskal v zadnjem času nujno slov. notarskega kandidata, ker ne zna slov.;

e) notarja dr. Mrawlagg v Laškem in dr. Turn v Ljutomeru nista zmožna slovensčine; oba sta se udeležila znane avdijske v Badenu;

f) notar dr. Baumgartner v Rogatcu prosi za mesto v Nemški Avstriji.

g) dr. Wiestholer v Mariboru je znan s svojim strupenim delovanjem v Slov. Bistriči, kjer je zapravljal premoženje okrajnega zastopa;

h) notar Galle v Ljubljani je znan, kako je gospodaril s premoženjem Slov. matice, ki jo je bila razpuščila bivša Avstrija;

i) notarjev na Koroškem in v Kočevju pa itak ni treba posebej omeniti.

Ze ta površna slika kaže, s kakimi ljudmi imamo opraviti. In vendar sede še vsi ti gospodje na svojih mestih. V interesu pravnega varstva in pravnega zaupanja je, da se ti ljudje takoj odstranijo in da jih nadomesti mlade proletarizirane domače sile.

Tega mnenja pa nista notarska zbornica v Celju in v Ljubljani, tega mnenja tudi ni gosp. referent za notarjat, sedaj najvišji uradnik na Slovenskem dr. Babnik, ki sedi v naši justični upravi. Mož ima sploh zelo čudne manire, prav dunajsko ošaben je, seveda je v četrtem plačnem razredu. Ko je društvo poslalo k njemu deputacijo, ki ga je uljudno vprašalo, če se bodo nemški notarji izprašali glede znanja jezika, jim je »gospod« iz Dunaja osorno odgovoril: »Vi nimate pravice tega vpra-

šati, mi nismo profesorji«. Iz različnih strani smo že slišali pritožbe proti različnim »gospodom«, ki so prišli iz Dunaja in bi radi sedaj doma komandirali na dunajski način. Ali gospode bo treba naučiti, da niso na Dunaju, ampak v Ljubljani in da živimo v dobi revolucije. Nekaj sličnega se je zgodilo deputaciji pri predsedniku višjega sodišča gosp. Kavčniku. Mož je tudi prišel iz Dunaja. Ta jih je na dunajski način vrzel iz svoje sobe. Od enega gospoda so dobili celo odgovor, da je notarjat mednarodna zadeva, ki se bo rešila na pariški konferenci. Če bi vlada odstavila nemške notarije, bi ti že mogli zahtevati odškodnino od države.

Posebno originalna pa je notarska zbornica v Celju. Tam so sklenili enoglasno, da nemških notarjev iz kolegijalnosti ni odstaviti. — Kaj ne gospodje, slov. notarski kandidatje pa naj iz vaše kolegijalnosti naprej stradajo? — Pri ljubljanski notarski zbornici pa je pravi vzrok nasprotovanja zopet čisto kapitalističen. Gospodje se namreč boje, da bi z odstavitvijo nemških notarjev izgubili svoje hlapce, ki jim garajo in služijo težke tisočake — slov. notarske kandidate. Zato so proti odstavitvi.

Hvaležni smo društvu, da nas je povabilo, da nam je bila tako dana prilika, da smo pogledali v ta umazan brlog, v ta avgijev hlev. Sodrugi, za nas pa je to zopet nov dokaz, da je kapitalistična banda povsod enaka. Narodnost ji je samo sredstvo za izrabljanje v svoje sebične svrhe.

Še dve cvetki z zboral Velik narodnjak, notar v Ljubljani, plača svojemu kandidatu 180 K na mesec. Ko je ob neki priliki napravil nekaj napačnega, mu je ta gospod, ki je znan kot bogataš, zapretel, da bo pritisnil pri zbornici tako, da bo pomnil, kdaj je napravil to napako. Gospod notar, ali se ne sramujete? Spomnite se tistih dni, ko ste bili reven študent in gotovo vas bo minula ošabnost!

Drug slučaj se tiče notarja Plantana, starega gospoda, ki vsled visoke starosti ni več zmožen opravljati svojega mesta. Njegovi sodrugi so to spoznali in so ga na lep način spravili do tega, da je odložil predsedstvo notarske zbornice. Pri drugih poklicih gredo ljudje po gotovi dobi let v penzijo, da napravijo mesto mlajšim, sposobnejšim. Zakaj bi to ne bilo pri notarjatu?

Na zboru so razum tega razpravljali tudi o reformi notarskega reda. Sploh je bilo opažati mnogo resnega stremjenja. Iz poročila glede reforme notarijata, ki ga ima cela Evropa, smo tudi posneli, da kažete notarski zbornici v Celju in Ljubljani kaj malo zanimanja za reformo notarijata in notarskega reda. Pač pa so bili takoj sklenili 100% zvišanje notarskega tarifa. I. m.

Politični pregled.

— Zapiranje naših sodrugov v Belgradu, Zagrebu in Sarajevu. »Glas Solbode« poroča: Policija nove jugoslovanske države, ki naj se skoro poveča radi boljšega čuvanja »miru in reda« za 10.000 žandarjev, ima mnogo posla z zapiranjem naših sodrugov, ki se vračajo iz Rusije. Minister notranjih del g. Svetozar Pribičević je izdal nalog, da se zapro boljševiki. Policijski poverjenik v Zagrebu, Dr. Angielinović, bivši opozicionalec in velik »slobodomisec«, niti malo ne krije namere policije in ukazuje, da za boljševike ne velja nobena mera. Na ta način zapira jugoslovanska policija ljudi, ki niso storili nobenega nepostavnega dejanja. V Belgradu so aretirali sodruga Nikolo Kovačevića in ga odvedli v Sarajevo. Iz Belgrada pa pošljejo v Sarajevo, ondodna policija, ki ga odda državnemu odvjetniku, ki ga je, ker mu je bil neznan vzrok obtožbe, poslal policiji nazaj. In tako gre to dalje. Nikdo ga ne more obsoditi, a vseeno ga tirajo iz zapore v zapor. Škandal! — V Zagrebu so istotako aretirali sodr. dra. Stjepo Landikušića, dr. Svriljugo in še enega sodruga. Te so zaprli samo radi tega, ker so se iz Rusije vrnili kot socialisti. Dr. Landikušić je gozdni uradnik v Sarajevu. Tako ravnanje z ljudmi zahteva energičen protest.

— Srbski vojni ujetniki so se vrnili iz Nemčije. Zagreb, 10. febr. (Lj. k. u.) Včeraj popoldne se je pripeljalo na zagrebški kolodvor 2690 srbskih ujetnikov iz Nemčije, 290 so jih pridržali v Zagrebu, kjer jih bodo uvrstili v tukajšnje vojaške oddelke, ostale pa so poslali naprej v Belgrad.

— Čehoslovaki bodo tudi žigosali denar. Praga, 10. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada poroča

»Pondelnik« o žigosanju češkega denarja ter češke kro- ne z vidnim znamenjem, ki je z ozirom na ugotovitev v prometu se nahajajočega denarja brezpogojno potrebno. Potrebno je tudi zaradi tega, da se ne bodo tudi nadalje uvažali bankovci iz Nemške Avstrije in tako zmanjšala veljavnost češkega denarja. Češka finančna uprava bo iz- vršila to žigosanje na ta način, da bo nalepila na ban- kovce po 10, 20, 50 in 100 kron kolke po 10, 20, 50 in 100 vinarjev in na bankovce po 1000 kron kolek po 10 kron, kakor se nalepijo kolki na račune. Ta preureditev vel- jave se izvede v najkrajšem času, približno v enem tednu, ko bodo meje države končno veljavno določene. Bankovci po 25 in 200 K ne bodo žigosani, ker so gla- som odredbe češkega finančnega ministrstva kot plačil- no sredstvo neveljavni. Tudi bankovci po 1 in 2 kroni ne bodo žigosani, ker je njih število pri skupnem številu v prometu se nahajajočega denarja brezpomembno. Ti bankovci ostanejo torej v sedanji obliki veljavni.

— Dobava živil Nemčiji. Berlin, 9. febr. (Lj. k. u.) Dv. kor. urad poroča: Glasom Wofffovega urada se je podpisal dogovor z zastopniki alijiranih držav glede do- lžave živil Nemčiji 8. t. m. po tridnevni pogajanjih v Spanju. Glavna vsebina tega dogovora je sledeča: Naj- višji prehranjevalni svet alijirancev bo skrbel, da se ta- koj približno 30.000 ton masti in svinjskega mesa in 250.000 zabojev kondenziranega mleka preko Rotter- dama upelje v Nemčijo. Plačilo za ta živila v zlatu in tudi v tujih devizah je zagotovljeno od Nemčije. Nepo- sredno s to dobavo hočejo alijiranci še 200.000 ton pse- nice in pšenične moke in 35.000 ton svinjske masti in mesa dobaviti, ako se bodo primerno uredila finančna vprašanja, pri razpravah finančne komisije, ki se prične 12. t. m. Pod istimi pogoji so izjavili zastopniki alijiran- cev, da bodo Nemčijo preskrbovali z dobavo živil do nove žetve. Nemčija rabi za dobo od marca do avgusta 400.000 ton pšenice, 100.000 ton masti in mesa za vsak mesec, nadalje 1.000.000 ton koruze ali drugih krmil za celo to dobo. Za izpolnitev dogovora so stavili alijiranci pogoj, da mora Nemčija poprej izročiti vse trgovsko brodovje.

— Bremenski delavci za osvoboditev zaprtih tova- rišev. Berlin, 9. febr. (Lj. k. u. — Brezlično.) V Bre- menu so zahtevali delavci nekaterih ladjedelnih, naj se izpuste osebe, ki so jih zaprli v bojih proti vladnim četam. Groze, da ne prično preje z delom, dokler ne ugođe tej zahtevi. Zaradi tega so sklenili vodstva ne- katerih ladjedelnih, da ne prično s obratovanjem.

— Rast socialistične stranke v Italiji. V eni zadnjih številkih prinaša »Avanti« radostno poro- čilo o mogočnem in ogromnem množenju socia- lističnega tiska v Italiji. Od vseh strani države poročajo o novih strankinih listih. Enako zače- njajo izhajati tudi med vojno ustavljeni listi; ustanavljajo se pa tudi socialistična glasila tam, kjer jih doslej še ni bilo. V enem samem mesecu je začelo izhajati devet novih socia- lističnih listov, nekateri od njih v krajih, ki so bili socialistični propagandi takorekoč nedostop- ni. Zanimiv pojav je, da ima organ, ki izhaja v Neapolju, dosedanjemu središču kompromisnega socializma, ime »Il Soviet«, in kaže torej direktno na boljševiške tendence. V Catanzaru, na samem koncu Kalabrije, v deželi, socializmu zelo nasprotni, je začelo izhajati glasilo »Calabria Avanti«! Tendence maximalističnega programa zastopa tudi ljudska revija »Compagni.« — To- da ne širi se le strankino časopisje, ampak tudi organizacije se večajo. Posebno velja to za po- litične sekcije. »Avanti« končava svoj članek s temi besedami: Socializem ni mrtev, socia- lizem se širi bolj kot kdaj prej! Ta izrek naj bodri slovenskega delavca, ta naj ga vodi v boj, naj mu bo pomočnik pri agitaciji, da dovede proletarske mase do zmage do njihovega konč- nega cilja, ki je: blagobit ljudstva.

— Raska vlada in umor Liebknechta. Berlin, 9. febr. (Lj. k. u. — Brezlično.) Svet ljudskih poverjen- kov v Rusiji je z ozirom na smrt Liebknechta izdal oklic, v katerem pozivlja, naj se vse ukrene, da vkora- kajo Rusi v Nemčijo ter se združijo z nemškimi Spar- takovci. Ruski listi so izšli povodom smrti Liebknechta črno obrobljeni.

— Nemška narodna skupščina v Weimaru in neodvisni socialisti. Neodvisni socialisti so zahtevali, da se preseli nar. skupščina v Berlin ali pa se ne bodo več udeleževali posvetovanj. Skupščina bo najbrže zborovala v Weimaru do aprila, potem pa se preseli v Berlin.

— Orški častniki iz nemškega ujetništva stavijo pred vojno sodišče, Kreta, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Orške častnike, ki so bili v Orlitzu internirani, bodo baje postavili pred vojno sodišče. Orški vojaki, ki so se vrnili domov, so izjavili, da 300 častnikov ne misli več vrniti se na Orško.

— Italija bi rada dobila kolonije, Lyon, 9. febr. (Lj. k. u. — B:ezzičino.) »Corriere della sera« piše v enem svojih člankov, da ste Angleška in Amerika vstopili v svetovno vojno, da onemogočijo ogroževanje od centralnih velevladi, in da zrušijo nemški militarizem. Treba pa je to ob ureditvi francoskih in italijanskih mej v spomin poklicati radi tega, ker je potrebno, da se ta ureitev poredi splošnim interesom zveze narodov. Italijanski tisk nadalje razpravlja o ekonomičnem vprašanju in o odškodnini in trdi, da je Francija oziroma Italija prešla največ krvi in žrtvovala svojo srečo. V naše veliko presenečenje pa se mirovna konferenca do sedaj še ni začela baviti s problemom razdelitve med aliancice na račun vojne in s vprašanjem odškodnine. Vsekako pa bi bilo umestno, da se v očigled tolikih žrtev brez vsake kompenzacije razdele kolonije sorazmerno med Italijo in Francijo.

— Francoska mislija preišče narodnostne zadeve v Cmuraku in Radgoni. Poroča se: Pri zadevanju deželnega glavarja dr. von Kaana se je posrečilo, napotiti francosko častniško misijo v cmureški in radgonski okraj, da tamkaj ugotovi pritožbe prebivalstva, in če je mogoče, v medsebojnem sporazumu določi jezikovnim razmeram odgovarjajočo demarkacijsko črto. Deželni glavar se tega ogledovanja udeleži v spremstvu šefa generalnega štaba, polkovnika von Lunzerja. Ukrenilo se je vse, da se za dobo nameravanega ogledovanja ustavi bojevanje. Komisiji se pridruži tudi gen. Maister.

— Irska centralna stranka, Rotterdam, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Kakor javi »Manchester Guardian« se bavi angleška vlada z ustanovitvijo irske centralne stranke, ki naj bi bila protitež Sinnfeinovcem in imela na programu ustvaritev avtonomije za Irsko ustavnim putem. Avtonomna Irska pa naj bi ostala v državni zvezi.

— Italijansko poslanstvo v Tokiju zgorelo, Rotterdam, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: V Tokiju je zgorelo italijansko poslanstvo. Poslanik se je s svojo družino pravočasno rešil.

Protestni shod ljubljanskih kovinarjev.

V četrtek zvečer so se zbrali vsi organizirani kovinarji v Ljubljani, da protestirajo proti službeni noveli, ki jo je izdelala naša vlada sporazumno z vojno intendanco.

Sodrug Kolesa otvori zborovanje, ki je bilo polnoštevilno obiskano, in prečita vlogo, ki jo je stavila osrednja zveza kovinarjev in primerja diktirano plačilno novelo, ki jo delavci pod nobenim pogojem ne morejo sprejeti, ker se je ista izdala brez sporazuma z delavstvom in v kateri so plače veliko nižje kot pa imajo delavci plače sedaj.

O intervenciji pri poveljstvu vojnih delavnic je poročal sodr. Mihenc, ki je v svojem govoru dejal, da je sedanja odredba glede plač definitivna zaenkrat, neve se pa, če jo bo belgradska vlada potrdila. S. Mihenc je dejal, da so plače, ki jih je uvedla vlada nesprejemljive za delavce, nakar mu je poveljnik dejal, in ga opozoril da so v Ljubljani srbski vojaki.

Bodi še omenjeno, da je poveljnik gosp. stotnik Križanec sam pozval delavstvo, da naj stavi primerne plačilne pogoje, ter da jih bo, ako bodo zmerni sam podpiral in priporočal.

Sodr. Petejan se je v daljšem govoru pečal z vladno absolutistično novelo o plači, ter ostro bičal birokratizem sedanje vlade, o kateri pravijo, da je demokratična, v resnici je pa kakor je tukaj dokazano, bolj absolutistična, kakor ona v stari Avstriji. V stari Avstriji je bila navada, da se je na delavske zahteve vsaj odgovorilo, a naša demokratična »Jugoslovanska vlada« se niti ne zmeni ter niti ne pokliče ne zaupnike niti delavcev k pogajanju.

Sodr. Svetek se je pritoževal glede vojne kuhinje ter izjavil, da imajo delavci vedno samo vodo za hrano.

Poročali so nato sodr. Potočnik, Kristan in Obersnel, ki so ostro obsojali sedanji vladni sistem, ter izjavili, da se popolnoma nič ne boje grožnje s srbskimi vojaki, kajti Avstrija jih je tudi v vseh vojnih metodah učila 4 leta, ter da nimajo prav nobenega strahu, se

za svojo eksistenco, ako je potreba, žrtvovati in bojevati.

Sodr. Tokan je naglašal, da naj se vojake letnikov 1895 — 1899, ki so zaposleni v delavnicah plača istotko kot vsakega drugega delavca, kajti, da bi vojaki konkurenco delali civilistom, bi bila velik nevarnost za vse delavstvo. V grožnji, da ima za kovinarje v Ljubljani srbske vojake »Jugoslovanska država« na razpolago, je dejal govornik, da je že pri tem računati na železničarje, rudarje in vse drugo zavodno organizirano delavstvo, ki bo enkrat za vselej izbilo trmoglavost črno rumenih patriotov.

Sodr. Hlebš je nato predlagal naslednjo resolucijo:

V Mestnem domu zbrani kovinarji in delavci, zaposleni v kovinskih obratih, na shodu dne 6. februarja 1919; najodločneje protestirajo proti ravnanju od strani vlade SHS napram kovinarjem s tem, da popolnoma enostransko in brez pogajanj z zaupniki, določa sedanjim razmeram neprimerne plače.

Odločno protestiramo proti ravnanju vlade SHS, ter zahtevamo, da, če se imajo plače znižati, da stori svojo prvo dolžnost vlada, ter zniža cene vseh življenjskih in oblačilnih potrebščin.

Nadalje zbrani kovinarji odločno protestirajo proti načinu rekrutiranja vojakov, ki se sedaj vrši; zahtevamo, da se pri naborih potrjujejo v vojaško službo samo taki, ki so sposobni za vojno službo z orožjem, ker je sedanje prebiranje direktno naperjeno proti civilnemu delavstvu.

Zbrani kovinarji odločno zahtevajo, da se vsem delavcem, ki so zaposleni v delavnicah, brez izjeme starosti in poklica prizna civilna mezda in združevalna svoboda.

Vsi govori, kakor tudi resolucija je bila soglasno in z odobravanjem vzeta na znanje.

Po dveurnem zborovanju je sodrug Kolesa pozval vse na solidarno postopanje, ter je impozantni shod zaključil.

Sedaj ima vlada besedo, ako ima pamet, se da pametno in sporazumno vse v lepem redu urediti, ako hoče imeti boj, smo pa tudi nanj pripravljeni.

H.

Dopisi.

Celje. Dolgo je že od tega, odkar smo Narodno vladu opozorili, na nekega slovenskega milijonarja radi rekviriranih erarskih konj. Zadnjič ga nismo imenovali z imenom, ali ker vidimo, da se nihče ne pobriga, pokažemo s pristom na g. Peter Majdiča. On je dotičnik, ki ne pozna usmiljenja. Res, da so 31. febr. šli vojaki z uzdami po konje. Ali konji so menda brez glave, da so vojaki prišli prazni nazaj. Mislimo, da je g. Majdič izvohal že vnaprej, kdo da pride. Zato pa je dal vse konje razen štirih zapreti v hlev. Ko je vojaštvo odšlo, jih je kmalo zopet pognal v tisto že znano »rajšolo«. In v tem mrazu! Krmi jih le za silo. Kaj bi bilo, če bi g. Majdiča zaprl čez noč pod milo nebo in mu ne dal nič jesti? In če se še sedaj deželna vlada ne pobriga, smo prisiljeni ubogo žival rešiti teh muk.

Črnomelj. V nedeljo popoldne 2. t. m. smo imeli v Črnomlju sijajno obiskano socialističen shod, kjer sta govorila sodruga Zorman in Skubelj. Shod se je vršil v najlepšem redu in se med velikim odobravanjem zaključil. Nikdo ni niti z besedico izzival, kar se navadno dogaja pri shodih JDS. in SLS. kjer njih govornikov niti ne puste govoriti. Tako so na n. pr. v Semiču vrgli govornika raz stola, pa tudi pred kratkim sklican liberalni shod v Črnomlju se je klavrno obnesel, kajti ljudje so vso noč demonstrirali. Sedaj pa ti ljudje prirejajo sami sebi shode, ker se več ne upajo pred razjarjenim ljudstvom javno govoriti. Sociji na plan! Naša ura je prišla! Valu, ki se vali iz daljne Rusije, se ne ustavi več noben veter! Kajti vi ste žive priče človeške zmote in pred vašimi očmi se je ena najbolj protisocialistična država prerodila u državo svobode. Ponesite sociji naše ideje od hiše do hiše! Prosto ljudstvo združi se!

Kamnik. V nedeljo se je vršil pri nas zelo dobro obiskano shod tukajšnjih delavcev. Shod je otvoril z lepim nagovorom sodr. Sitar, za predsednika je bil izvoljen sodr. Horvat, poročal je sodr. Petejan iz Ljubljane, ki je v poldrugo uro trajajočem govoru orisal današnji položaj delovnega ljudstva, ter program naše stranke. Razlagal je razliko med našimi ter krščansko in narodno strokovno organizacijo. Govorniku so navzoči burno pritrjevali. K besedi se je oglašil zastopnik narodne soc. zveze iz Ljubljane, ki je najprej

priznal, da je predgovornik govoril zelo objektivno in dostojno. Bramil se je pred očitkom, da je N. S. Z. privesek liberalne stranke; ter razlagal, zakaj je potrebna ta njih organizacija. Govornika so navzoči z medklasi odgovarjali in kazali, da za narodne organizacije v Kamniku ne bodo šla, kakor niso drugod na Slovenskem. Sodr. Petejan je imel zato lahko stališče odgovarjati nasprotniku, ker je imel tako prazne ugovore, da so se sami izpodbili. Shod je trajal 3 ure in je končal ob splošnem navdušenju za našo organizacijo. Pristopilo organizacij je lepo število lesnih delavcev, nekaj kovinarjev in izvolil se je pripravljalni odsek za strokovno skupino delavcev iz smodnišnice.

Dnevne vesti.

— Nemško dilaštvo proti jugoslovanskemu. Po razpadu Avstrije je ostala le majhna država Nemška Avstrija, ki se pa v tej vojni ni ničesar izučila. Šovinizem še vedno prevladuje trezne elemente v tej novi državi. In prav nič se ne bomo motili, če pravimo, da je sedanji šovinizem nemških visokošolcev po veliki večini plod stare vojaške vzgoje, zakaj le ti mladi gospodje so bili pred polomom samozvestni oficirji ter prenašajo sedaj to vzgojo v javno življenje. Tembolj pa je razumljiv šovinizem proti drugim narodom, ker so prav ti razbili suženjstvo in gospodstvo nemške aristokracije in buržoazije. Že meseca novembra so pričeli gonjo. Profesorski kolegiji in rektorji so uvideli, da bi bilo nevarno ugovarjati, ker so nemški dijaki pretili s nasilno odstranitvijo jugoslovanskih dijakov. Izdala se je naredba, ki jo je odobrilo naučno ministrstvo, ki je v rokah najhujših nacionalcev, da se morata oziroma smeta odstraniti prva dva letnika. Najbrutalneje so nastopili na živinozdravniški šoli, kjer so stavili kar rok, do kedar morajo dijaki zapustiti zavod. Tujerodni dijaki so protestirali in zahtevali posredovanje svojih vlad in rektorjev, da bi se dovolilo poseganje do končne likvidacije držav, ker so šole vendar last vseh bivših narodov države. Zlasti pa imajo pravico do teh šol jugoslovanski dijaki, ki jim prejšnja država ni dala potrebnih šol. Vsi protesti pa niso nič pomagali ne na Dunaju ne v Gradcu. Ker zahtevi ni bilo popolnoma ugodeno, so nemški dijaki porabili mariborske dogodke. Jugoslovanski dijaki so morali takoj zapustiti vseučilišča. Dijaki so dogodek takoj sporočili vladi, ki pa ni mogla preprečiti izvršitve sklepa. To je dalo nemškim dijakom pogum in so na djaškem svetu stavili ultimatum in zagrozili s silo. Oni terek so imeli shod, na katerem je bila zapечатena naša usoda. Že istega dne so bili nalepljeni v avli letaki, da morajo tujerodni dijaki zapustiti visoke šole. Na tehniko pa je vstop dijakom zabranjen, dokler se državni urad za uk in bogočastje končno ne odloči. Naše dilaštvo je torej postavljeno pred neprijetne alternative. Dovoliti ne more študij, čaka naj, ali naj strada, naj ubija čas. Dolžnost vlade je, da ukrene potrebne korake za nadaljevanje študij. Ta nesrečna šovinistična politika je napravila že toliko škode, da je res že zadnji čas k streznjenju pri nas in povsod drugod. Vsi najnovejši dogodki le pospešujejo šovinizem, za stvarno ureditev pa ni zmisla ne pri nas ne v Nemški Avstriji. Naravnost grozovita je ta puhloglava neumnost meščanskih strank.

— »Državna posredovalnica za delo«. V preteklem tednu (od 3. januarja do 9. februarja 1919) je iskalo delo 161 moških in 144 ženskih delavskih moči. Delodajalci so iskali 57 moških in 53 ženskih delavskih moči. Posredovani se je izvršilo 61. Od 1. januarja do 9. februarja 1919 je iskalo delo 1644 delavskih moči, delodajalci so pa iskali 645 delavcev. Posredovani se je izvršilo v tem času 135. Delo iščejo pisarniške moči (316), trgovski uslužbenci (155), tovarniški delavci, kovinarji, sluge za urade in trgovine, peki, mlinarji, mesarji, zidarji, tesarji, služkinje, čevljarji, krojači. V delo pa sprejme posredovalnica rudarje (103), služkinje, cestne delavce, zidarje, kolporterje, delavce za tovarne za čevlje, šivilje, krojače in prodajalke.

— IX. predavanje »Akademije« se vrši v sredo, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v realki. Predava gospod Štvo Domicelj o biologiji naroda.

— Tečaj »Akademije« o poljudni astronomiji se prične v torek, dne 18. t. m. ob četrta na 9. zvečer v fizikalni dvorani realke. Tečaj bo vodil g. dr. Grošelj Pavel. S predavanji bodo v zvezi eksperimenti in demonstracije. Vsebina predavanj: a) orientacija na zvezdnem nebu; b) navidezno gibanje neba in solca, gibanje lune in planetov; c) fizika nebesnih teles — solca, planetov, kometov, meteorjev in zvezd stalne; d) ustroj in razvoj vesoljstva. Vstopnina 20 K se na zahtevo zniža. Vpisovanje v Simon Gregorčičevi knjižnici od 11.—1.

— Tečaj o negi dojenčkov se prične danes, v torek, ob 7. zvečer na realki.

— Važno za politične preganjance. Ker prihajajo poročila, da mnogo internatov in konfinatov ni izpolnilo odškodninskih pol, se politični preganjanci opozarjajo, da je v to svrhu še čas in naj vsak pripravi svoje odškodninske zahtevke pri pristojnem glavarstvu. Isto velja tudi o dedičih in drugih pravnih naslednikih iz političnih razlogov usmrčenih oseb. Vsi politični preganjanci se nadalje pozivajo, da zbero material o ovadnih svojega okraja in naj ga po možnosti opremljenega z dokazili odpošljejo na naslov dr. Janka Leskovec v

Ljubljani, Dunajska cesta Stev. 31. Politični preganjanci v okupiranem slovenskem ozemlju naj izpolnijo, če je mogoče, italijanske odškodninske pole, v kolikor ne zagreše s tem kakšnega dejanja, ki bi se lahko smatralo kot izjava pripadnosti k Italiji oziroma vsaj italijanski narodnosti.

— **Izredni občni zbor društva slovenskih živinozdravnikov** se vrši dne 15. svečana ob 4. pop. v Prešernovi sobi pri »Novem svetu«.

— **Pojasnilo.** Kolodvorske rastavracije doslej na progah južne železnice oddaja generalno ravnateljstvo južne železnice na Dunaju. Poverjenišvo za promet ima na oddajo le toliko ingerence, da skrbi, da se zasedejo te rastavracije z našimi državljani. Poverjenišvo torej rastavracij ne oddaja, ker je za to kompetentna edino-le južna železnica, ki je last privatne družbe. Prošnje, ki prihajajo na poverjenišvo za oddajo rastavracij na južni železnici, se odstopijo generalnemu ravnateljstvu južne železnice na Dunaju, katero odda rastavracije, komur hoče.

— **Poziv delavcem in delavkam v Jugoslaviji.** »Radniške Novine« prinašajo gornji poziv, da se delavci in delavke ne odzovejo vabilom oblasti in različnih agentov, da gredo v Beograd ali Srbijo, ker bi tu vsled pomankanja živila, stanovanja in hrane trpeli največjo bedo, kadar bo mogoče kako delo in bo preskrbljeno za hrano, stanovanja itd. za kar pa država še nikakor ni poskrbela, pozvajo bodo delavce in delavke organizacije. Potom teh dobe delavci najhitreje in najboljšo službo!

— **Razglas.** V SHS zdravilišču Rogaška-Slatina se oddajo v najem potom javnega natečaja za zdraviliško dobo 1919 sledeči trgovski prostori: 1. Zdraviliščna restavracija dosedanja najemnina K 3900, 2. Zdraviliščna kavarna K 5850, 3. Hotel »Pošta« K 6450, 4. trgovina z mešanim blagom K 1900, 5. brivnica K 360, 6. pekarna K 3500, 7. trgovina z delikatesami K 500, 8. trgovina z galanterijskim blagom K 500, 9. knjigarna K 180, 10. trgovina z zlatino in srebrnino K 360, 11. urarska trgovina K 100, 12. krojaška trgovina K 100. Prostorom 1 do 9 se pritika po eno stanovanje, ki se odda posebej v najem. Prostor 1 do 10 so brez inventarja. Navedene najemnine zneske je smatrati kot najmanjše ponudbe, vendar ni okrajno glavarstvo pri oddaji vezano na najvišje ponudbe. Ponudniki naj vložijo svoje prošnje pisмено najkasneje do 28. svečana 1919 pri okrajnem glavarstvu v Ptuj. Prošnjam je priložiti dokaze: 1) o znanju obrata zaželjene trgovine, 2) o narodnosti, 3) o visokosti obratnega kapitala. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo SHS zdravilišča Rogaška-Slatina, oziroma so tam razvidna.

— **Ali bo šlo?** Nemški Kočevar K. si je nabral kot gostilničar v hiši slovenskega veletrgovca P. veliko imetje. Sezidal je lepo hišo v bližini bivšega nemškega gledališča in stopil v zaslužni pokoj kot rentir. Ali kri ni voda, posebno ako kaže zaslužek. Dal je torej P. svojo gostilniško koncesijo rojaku — po ženi bogatašu E. v najem, ki je bil narednik, a je po poklicu uradnik. Žena sploh nima kvalifikacije za izvrševanje gostilniške obrti, kaj šele mož — uradnik. Seveda se nahaja v lastni njegovi hiši davno že gostilna, katere izvrševatelj ima lastno koncesijo. Podjetna Kočevarja sta odpovedala na 3 mesece vdovi, ki izvršuje po moževi smrti, bivšem načelniku Ljubljanske gostilničarske zadruge, sedaj na svoje ime obrt — gostilno in stanovanje. Ker je ostarela revica prepoštena, torej ne more postati rentirka in živl je od pihih dohodkov obrti. Vprašanje je torej sedaj: ali bo obrtna oblast nove vlade odobrila tako postopanje in ali bo gostilničarska zadruha izdala sposobnostno svedočbo ženski, ki se ni nikdar pečala z gostilno, čeprav je bil njen umrl oče vojaški kantiner. Ako ima že hišni gospodar pravico uboge stare revice vreči na cesto, nima pa pravice dobiti dovoljenja, da izvršuje gostilniško koncesijo na ime nemškega bogataša Kočevarja.

— **Tudi verižna kupčija.** Dannadan se vrše v Ljubljani zadnji čas javne dražbe pohištva in dr. Ni čuda, je pač selitev narodov. Marsikatera ubožna rodbina bi imela na takih dražbah priliko nabaviti si tolnono zase in svoje, da bi jim ne bilo treba hoditi brez srajc, polnagim okolo in spati na tleh, ko bi ne bilo starinarjev med katerim se posebno odlikuje »kralj stenic« s Staroga trga — ki pokupijo kar vso šaro in jo potem prodajajo revežem za trajno ali še višjo ceno. Ni-li tudi to verižna kupčija, s katero se brez potrebe skubi ljubljansko prebivalstvo? Maksimalnih cen se za take ne more nastavljan, pač pa bi se dalo take prekupčevalce od javnih dražb izključiti. Le kdor rabi pohištvo in dr. zase, naj se pripusti k javnim dražbam. Tudi za mesečne dražbe mestne zastavljalnice bi bilo treba tako ukreniti.

— **V Dalmaciji** se je pojavila smrkvost in kuga na gobcih in parkljihi goveje živine. Živnoredja je ogrožena. Za preprečenje razširjanja

te nevarne živinske kuge so se že izdale primerne odredbe.

— **Stavka rudarjev v Gorenji Štežiji** je končana. Rudarji so delo povsod v nedeljo zopet nastopili.

— **Gabriel d'Anunzio** je imenovan častnim doktorjem rimskega vseučilišča.

— **Stavka v Italiji** se širi. Dunaj, 9. febr. (Lj. k. u. — Brezlično.) Posebni dopisnik »Neue Freie Presse« javlja, da se stavkarsko gibanje v Italiji širi. Mornarji v Genovi so sklenili, staviti iste pogoje kakor angleški mornarji, ki so jih določili 24. februarja v Londonu. V Rimu so pričeli stavkati tudi vsi tiskarji.

— **Vrednost krone zopet pada.** V Curihu je na borzi padla vrednost krone na 28:85 franka, tako da se sedaj dobi za 100 K 28:85 franka. Vzrok močnemu padanju vrednosti krone je neprestano izdajanje novih bankovcev po avstro-ogrski banki.

Umetnost in književnost.

Iz gledališke pisarne: V torek, dne 11. t. m. v dramskem gledališču ob 7. zvečer »Tugomer« za »A« abonement. V opernem gledališču ob pol 8. zvečer »Jevgenij Onjegin« za »C« abonement. — V sredo, 12. t. m. ob pol 8. zvečer »Laterna« izven abonementa v opernem gledališču. Dramsko gledališče ostane ta večer zaprto. — V četrtek, 13. t. m. v dramskem gledališču popoldne ob pol 3. dijaška predstava ob znižanih cenah »Jakob Ruda« izven abonementa. — V opernem gledališču ob pol 8. zvečer »Mamzelle Nitouche« za »B« abonement. — V petek, dne 14. t. m. v dramskem gledališču ob 7. zvečer »Tugomer« za »B« abonement. Operng gledališče ostane ta večer zaprto. V soboto, 15. t. m. v dramskem gledališču ob pol 8. zvečer prvičkrat v letošnji sezoni češka Šamberkova burka ... ulica št. 15« izven abonementa. V opernem gledališču ob pol 8. zvečer prvičkrat v letošnji sezoni Massenetova opera »Manon« izven abonementa.

Shodi.

Krajevna skupina L. juž. žel. v Ljubljani ima odborovo sejo dne 13. februarja zvečer ob pol 8. uri Cesarja Jožefa trg št. 10, v Mahrovi hiši, I. nadstropje. Seja je važna, pridite vsi!

Odbor krajevna politična organizacija v Spodnji Šiški ima sejo v sredo zvečer (12. t. m.) ob 8. v konsumnem društvu.

Krajevni politični odbor za Vič, Rožno dolino in Glinca se vabi na odborovo sejo v četrtek, dne 13. februarja zvečer ob 6. uri v lokal »Obč. konsumnega društva za glinški okraj«. Prosim odbornike, da se te važne seje vsi udeležijo.

Internacionalni socialistični kongres v Bernu.

Bern, 3. (Lj. k. u.) Švicarska brzojavna agentura poroča: V popoldanji seji mednarodnega kongresa rudarskih združništev so bila prečitana najprej francoska in angleška poročila o predlogih komisije. Po enourni razpravi je prelagal Janson, da se sprejmejo podani ugovori v zapisnik, da pa se besedilo komisijske predloge sprejme neizpremenjeno. Jouhaux podpira ta predlog, nakar se je izjavila skupščina z 32 glasovi za resolucijo. V seji, ki je trajala do polnoči, se je bavil kongres z resolucijo, predlagano po francoskih delegatih k načrtu glede zveze narodov. Proti sprejetju te resolucije so se izrekli nemški, avstrijski in holandski delegati. Češ, da se v zmislu sklepov prejšnjih mednarodnih kongresov rudarskih strokovnih organizacij te nimajo pečati s političnimi problemi.

Bern, 9. (Lj. k. u.) Mednarodna socialistična konferenca je danes dopoldne nadaljevala svoje delo. Še vedno so razmišljali Charte du Travail. Huysmans je predložil konferenci resolucijo glede imenovanja komisije, ki bi imela nalogo, pridobiti kar največji vpliv na pariško konferenco. Ta komisija bi morala nadzirati izvedbo sklepov sedanje konference in priprave za mednarodni kongres, ki bi bil meseca julija ali avgusta t. l. Verfeuil (Francija) pričakuje, da bo imela prihodnja konferenca za načelo sklepe prejšnjega kongresa, ki je za izvedbo socialističnih ciljev proklamirala oster razredni boj. Huysmans je naposled izjavil, da bi bilo imenovanje take komisije zelo važno, ker obstoje med mnenjem socialistične konference in tendencami v Parizu glede mira nasprotstva. Henderson je nato odgodil sejo za popoldne.

Zadnje vesti.

Amerikanska mislija na Koroškem končala svoje delo.

Dunaj, 10. febr. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: »Wiener politische Rundschau«

javlja, da je na podlagi graških pogajanj med zastopniki Koroške in Jugoslavije po posredovanju amerikanskega podpolkovnika Milesa, amerikanska mislija celo sporno ozemlje Koroške v osmih dneh prepotovala in povsod ljudstvo v pričujočnosti zastopnikov ljubljanske in celovške vlade glede njega narodnosti povpraševala. Komisija je to trudapolno delo z vso vnemo in vestno izpolnila. Celo Koroška hvali nepristranski in taktični način poslovanja te mislije. V četrtek dne 6. t. m. je bilo delo komisije končano in le-ta je odšla na Dunaj, da tam šefu amerikanske proučne komisije razsodbo dostavi.

Dunajske banke v Trstu.

Dunaj, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Kakor čujemo, so dunajske banke, ki imajo v Trstu podružnice, prejele odlok državnega urada za finance, da za eksport efektov v Italijo ni nobenih zaprek, čim so izpolnjene vse iz zakona o izbegavanju davka itd. izvirajoče obveznosti.

Nova vrednostna odredba v Nemški Avstriji.

Dunaj, 10. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tisk. urada se je danes na borzi z vso gotovostjo govorilo o tem, da bo Nemška Avstrija v najkrajšem času izdala posebne vrednostnopolitične odredbe.

Novi zastopnik Jugoslavije na Dunaju.

Zastopstvo kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev na Dunaju. Skupna vlada v Beogradu je imenovala za zastopnika kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev na Dunaju prejšnjega predsednika Narodne vlade v Ljubljani Josipa viteza Pogačnika, za njegovega namestnika pa dvornega svetnika v bivšem skupnem finančnem ministristvu dr. Božidarja Ceroviča. Čehoslovaško republiko in Jugoslavijo zastopata sedaj ista dva politika, ki sta zastopala Čehe in Jugoslovane tudi v predsedstvu avstrijske zbornice. Tušar je bil namreč tudi podpredsednik poslanske zbornice.

Dalmatinci okup. okrajev odposlali poslanstvo v Pariz.

Split, 10. febr. (Lj. k. u.) Dalmatinski dop. urad poroča: V Pariz je odpotovalo posebno odposlanstvo občin iz okupiranega dela Dalmacije, da poda mirovni konferenci plebiscit, kjer se izraža jasno in odločno volja, da smatra prebivalstvo svojo prirodno domovino za jugoslovansko in da protestira proti prispojiti Dalmacije k tuji državi, kakor Italiji. Ob enem so poslali predsedniku Zedinjenih držav, Wilsonu, nastopno brzojavko: Legitimira predstavitelji 34 izmed 38 okupiranih občin, (občina Obrovac je izostala, ker so okupacijske italijanske oblasti zaprele ali deportirale nabiralce za plebiscitarne izjave in zaplenile te izjave) pošiljajo s svojega sestanka v Splitu, v srcu jugoslovanske Dalmacije, poklon in pozdrav vodji največje demokracije sveta v imenu podpisanega prebivalstva okupiranega dela Dalmacije, ki je komaj osvobodeno izpod avstrijskega jarma prišlo pod drug ne manj težak jarem. Predstavitelji protestirajo proti pretenzijam, da se ta eminentno jugoslovanski kraj loči od jugoslovanske Dalmacije in od druge Jugoslavije in prispoji kraljevini Italiji, od katerega ga ločijo morje, zgodovina, jezik, tradicije, običaji, interesi in neomajna volja 97 %nega prebivalstva. Ker zaradi slabih prometnih zvez niso mogli priti korporativno v Pariz, da se poklonijo in da izrazijo želje prebivalstva, pošiljajo izbrano deputacijo, ki bo prinesla plebiscitarne izjave, iz katerih je razvidno, da se je za občino zadersko izjavilo preko 77 % in za ostale preko 99 %. V onih občinah, kjer sedaj zaradi persekucij okupacijskih oblasti ni bilo mogoče dobiti izjav, bi bil odstotek še večji. Z izjavo globokega spoštovanja in z uverjenjem, da na temelju vaših načel izza konference zasije svetu nov svetel dan, kličemo: »Živio predsednik Wilson in živelo bratstvo vseh demokracij na svetu!«

Začasna ustava Jugoslavije sklenjena.

Beograd, 10. febr. (Lj. k. u.) Uradno poročajo: Začasna ustava za kraljevino SHS je izgotovljena in bo objavljena že v prihodnjih dneh. Izšla bo v »Službenih novinah« v obojni pisavi našega jezika in v slovenskem narečju.

Ministrska kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Izbruhnila je nova kriza v ogrskem ministristvu. Minister za notranje stvari in minister za poljedelstvo sta podala ostavko. Predsedniku republike grofu

Karolyiju se je posrečilo, pregovoriti ministra za poljedelstvo, da unakne ostavko. Še ni gotovo, če bo minister za notranje stvari Vincencij Nagy vztrajal pri svoji ostavki.

Novi pogoji za podaljšanje premirja Nemčiji.

Bern, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Listi javljajo iz Pariza: Novi pogoji za premirje, ki se bodo stavili Nemčiji, bodo zahtevali zmanjšanje vojske na 25 divizij in oddajo vsega topniškega materiala. Listi poročajo dalje, da je to zahtevo povzročilo poročilo maršala Focha, glasom katerega more

Nemčija zvišati število vojske v dveh mesecih na tri milijone, medtem ko morejo zavezniki v tej dobi postaviti samo 1.800.000 mož. Maršal Foch je izrazil tudi željo, naj zavezniki zasedejo ruhrsko ozemlje z Essenom.

Weimar, 10. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tisk. urada doznava poročevalec »Neue Freie Presse«, da zahtevajo Francozi za podaljšanje premirja z Nemčijo med drugim oddajo renskih ladij. Zavezniki zahtevajo nadalje oddajo ladij, ki se grade. Po nadaljnjih informacijah zahtevajo Francozi kot kompenzacijo za priklopitev Nemške Avstrije

k Nemčiji ne samo saarsko ozemlje, temveč tudi odklopitev Gdanskega od Nemčije.

Wilsonov zaupnik na bernskem kongresu.

Bern, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Wilsonov zaupnik profesor Heron je dospel v soboto iz Pariza v Bern. Po naročilu predsednika Wilsona je prisostvoval pogajanjem mednarodnega socialističnega kongresa. Heron je v soboto priredil dine, katerega so se udeležili Bernstein, Eisner in Kautsky.

Ustanovitev posebne mednarodne soc. pisarne.

Bern, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Kakor govore v krogih, ki so v stikih z vodstvom bernske konference, se ustanovi posebna stalna pisarna, ki bo posredovala med bernsko in pariško konferenco. V tej pisarni bosta poslovala dva Angleža ter po en Nemec, Francoz in Avstrijec.

Aprovizacija.

Volne klobase na rumene izkaznice C 2401 do konca, Stranke z rumenimi izkaznicami C prejmejo volne klobase v sredo, dne 12. t. m. pri Mithleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v sredo popoldne od 2. do 3. štev. 2401 do 2600, od 3. do 4. štev. 2601 do 2800, od 4. do 5. štev. 2801 do konca. Stranka dobi četrt kilograma klobas, kilogram stane 4 krone.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Gostilniške prostore

vzame v najem pošena vdova z lastno koncesijo v Ljubljani. — Odgovor pod šifro „Francel“ na upravnništvo lista.

Konzumno društvo za Ljubljano in okolico sprejme več

trgovskih pomočnikov ozir. pomočnic,

ki so zmožni za samostojno vodstvo podružnic. Ponudbe s pogoji vstopa in spričevali dosedanjega službovanja na društveni poštni predal št. 13 v Ljubljani.

Čevlji tovarne — Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro-boka in lak-usnja z usnjatimi po plati se dobe po dnevni cenah.

Trpežni zimski

iz fine teletine z gumijastimi podplati po K 85.— za moške, K 73.— za ženske.

V załogi Ljubljana na Bregu.

Agitirajte za socialno demokratično časopisje!

== Največja slovenska hranilnica! == MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA, Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela vlog koncem leta 1918 K 80.000.000.—
rezervnega zaklada „ 2.500.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

== 3% ==

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

== registrovana zadruga z omejeno zavezo ==

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 5. ure popoldne, v sobotah in dnevih pred prazniki pa od 8. do 1. ure popoldan in jih obrestuje po čistih

== 3% ==

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in nestalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo bo bančni obrestni meri.

Stanje vlog je bilo koncem leta 1918 1½ milijonov kron.

Rezervni zakladi znašajo okoli nad 50.000 K.

— Delniška glavica —
K 15.000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Poslovnica razredne loterije.

Podružnice: Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Rezervni fond i okroglo
K 4.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira obratne dobave in dovoljuje
— aprovizacijske kredite —